

N:o 44.

Ank. till Riksd. kansli den 24 mars 1905, kl. 3,30 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om tillägg till 5 § i förordningen angående åtgärder till förekommande af öfverdrifven afverkning å ungskog inom Västerbottens och Norrbottens län den 24 juli 1903.

I en inom Första Kammaren väckt och till lagutskottet hänvisad motion, n:o 20, anför herr *Hedborg*:

»I Kungl. Maj:ts nådiga förordning angående åtgärder till förekommande af öfverdrifven afverkning å ungskog inom Västerbottens och Norrbottens län den 24 juli 1903 stadgas bland annat, att barrträd, som enligt gifna bestämmelser är att anse såsom undermåligt, icke får på uppgifvet sätt forslas eller å viss plats uppläggas vid påföljd att virket tages i beslag och dömes förbrutet.

För att virket skall kunna dömas förbrutet, måste sålunda åtal anställas.

Då det i lagen emellertid icke står angifvet, inom hvilken tid åtal skall anställas, kan den, som gjort beslaget, utan vidare risk dröja med att till åklagare eller skogstjänsteman anmäla beslagsåtgärden, och dessa senare kunna likaledes utan risk uppskjuta åtal.

Detta anser jag vara en brist som bör afhjälpas.

Ty det kan naturligtvis vara af stor betydelse för ägaren till virket att få beslagets laglighet pröfvad så snart som möjligt, och då en mängd virke på grund af bestämmelserna uti ifrågavarande förordning tages i beslag, gäller det härvidlag rätt stora intressen.

Det torde dessutom för att motivera behovet af en bestämmelse om viss tid, inom hvilken åtal i förevarande fall skall anställas, vara nog att erinra därom, att en sådan bestämmelse ansetts nödig i andra med den ifrågavarande likartade lagar.

I lagen angående vård af enskildes skogar den 24 juli 1903, § 8, är nämligen i sammanhang med bestämmelse om hvem som enligt den lagen har rätt att med beslag belägga virke, som skall anses förbrutet, stadgadt:

»Varder ej inom trettio dagar, från det beslaget skedde, åtal i laga ordning anställdt, vare beslaget förfallet.»

I lagen angående skyddsskogar af sistnämnda dag, § 4, finnes enahanda bestämmelse införd angående beslag af virke enligt denna lag. Någon längre tid än 30 dagar för åtalets anställande i nu förevarande fall, som angår endast Västerbotten och Norrbotten, bör dock stadgas.

På grund af hvad jag anført, vågar jag hemställa, att Riksdagen för sin del behagade besluta att i sammanhang med § 5 i Kungl. Maj:ts förnyade förordning angående åtgärder till förekommande af öfverdrifven afverkning å ungskog inom Västerbottens och Norrbottens län den 24 juli 1903 intages ett stadgande af följande lydelse:

»Varder ej inom sextio dagar, från det beslaget skedde, åtal i laga ordning anställdt, vare beslaget förfallet.»

Förordningen angående åtgärder till förekommande af öfverdrifven afverkning å ungskog inom Västerbottens och Norrbottens län af den 24 juli 1903 stadgar i 5 §: »Rätt att i beslag taga virke, som bör anses förbrutet, tillkomme allmän åklagare, tjänstemän och betjante vid skogsstaten äfvensom inom hamn och lastageplats tullstatens tjänstemän och, då dylikt virke är lastadt på järnväg för transport till och utom Västerbottens och Norrbottens län, stationsföreståndare, men rättighet att utföra åtal i sådana mål äge endast allmän åklagare samt tjänstemän och betjante vid skogsstaten, på sätt gällande förordningar stadga; skolande förty tulltjänsteman eller stationsföreståndare, som gjort beslag, därom göra an-

målan hos allmän åklagare eller skogstjänsteman.» Och i 6 § bestämmes, att medel, som inflyta genom försäljning af virke, som enligt författningen är beslag underkastadt, fördelas sålunda, att en tredjedel tillfaller kronan och två tredjedelar åklagaren; dock att, därest annan behörig person verkställt beslaget, denne skall af åklagarandelen undfå hälften.

Någon tid, inom hvilken åtal af vederbörande åklagare skall anställas, för att beslagets laglighet må blifva pröfvad och det beslagtagna dömdt förbrutet, finns emellertid icke i ofvanberörda förordning angifven, lika litet som något stadgande förefinnes om den tid, inom hvilken beslagstagare, som ej äger åtalsrätt, hos åklagaren skall anmäla beslaget. Såsom korrektiv mot de olägenheter, som af denna lucka i lagstiftningen för virkesägaren kan blifva en följd, föreslår motionären införande af ett tillägg till 5 § i förordningen af följande lydelse: »Varder ej inom sextio dagar, från det beslaget skedde, åtal i laga ordning anställdt, vare beslaget förfallet.»

Utskottet erkänner, att här föreligger en brist i gällande lagstiftning, men utskottet har icke kunnat finna, att den af motionären sålunda föreslagna utvägen till densamma afhjälpande är tillfredsställande. Vål synes ett stadgande sådant som det föreslagna vara ägnadt att förhindra, att den beslagstagare, som samtidigt är åklagare, underlåter att genom åtal inom skälig tid påkalla domstolens pröfning af beslagets laglighet, men det kan däremot icke anses tillfredsställande, därest beslagstagaren saknar åtalsrätt.

Utskottet har icke heller kunnat undgå att finna, att en brist af enahanda art som den beträffande här ifrågakvarande förordning påpekade förefinnes jämväl i den för Gottland gällande lagen angående åtgärder till förekommande af skogsförödelse af den 30 mars 1894. Såsom en utväg till afhjälpande af anmärkta brist har inom utskottet ifrågasatts att, jämte det ett stadgande om viss tid infördes, inom hvilken åtal skulle utföras vid äfventyr att beslaget förfaller, tillika bestämdes, *antingen*, i likhet med hvad som gäller i lagarna angående vård af enskildes skogar och angående skyddsskogar den 24 juli 1903, att hvarje till beslags verkställande berättigad person också ägde utföra åtal, *eller ock* att beslagstagare, som icke är åklagare, skulle, vid påföljd att beslaget går åter, för vederbörande åklagare inom viss tid anmäla beslaget.

Om någotdera af dessa alternativ till anmärkta brists afhjälpande eller någon annan utväg skulle vara att föredraga, äfvensom de närmare bestämmelser, som i öfrigt erfordras, torde emellertid lämpligen böra

öfverlämnas till Kungl. Maj:ts pröfning, i sammanhang hvarmed Kungl. Maj:t lärer få förväntas vidtaga de åtgärder, som med afseende å den för Gottland gällande lagen i ämnet påkallas.

På sålunda anförda skäl hemställer utskottet,

att Riksdagen, med anledning af förevarande motion, ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t taga under öfvervägande, hvilka bestämmelser må anses erforderliga och lämpliga i syfte att lagligheten af beslag af virke, verkställt enligt förordningen angående åtgärder till förekommande af öfverdrifven afverkning å ungskog inom Västerbottens och Norrbottens län af den 24 juli 1903, må inom skälig tid underställas domstols pröfning, samt därefter för Riksdagen framlägga förslag i ämnet.

Stockholm den 24 mars 1905.

På lagutskottets vägnar:

ERNST TRYGGER.